

Bio užitek

Ekološka pridelava hrane, zdravje in podnebne spremembe

Na veliko stvari, ki obremenjujejo in škodujejo okolju, so posamezniki in ozaveščene skupine začeli opozarjati že ob koncu sedemdesetih let. Javnost si je onesnaženje predstavljala predvsem v povezavi s težko industrijo, jedrskimi in termo elektramami ter z vedno večjimi kupi smeti.

Le malokdo je takrat pomislil, da sta tudi kmetijstvo in njegov razvoj povezana z vedno večjim onesnaževanjem in obremenjevanjem okolja. Kmetijstvo je postalo racionalizirano glede na stroške, preseljevalo se je tja, kjer je poceni delovna sila, kemična sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev ter številna umetna sintetična hitrotopna gnojila pa so na široko odprla vrata kemiji.

Na zdravje in sposobnost čiščenja narave ter s tem tudi ljudi in živali je takrat pomislil le malokdo. Vendar je današnji čas pretečih in grozečih podnebnih sprememb pokazal, kako pomembno je tudi pri pridelavi hrane upoštevati naravne mehanizme biološke rasti, različna naravna ravnovesja in kroženja snovi v naravi.

Sočasno z industrializacijo, onesnaževanjem in kemizacijo kmetijstva se je v Evropi in svetu krepilo ekološko kmetovanje brez uporabe hitrotopnih umetnih gnojil in sintetičnih kemičnih pesticidov. Na začetku devetdesetih ga je kot del kmetijske politike z Uredbo priznala in sprejela tudi EU ter določila pravila za izvajanje in nadzor.

Nadzorovano ekološko kmetijstvo in njegovi izdelki so hitro postali izredno priljubljeni med prebivalstvom predvsem v državah EU, Ameriki, Kanadi in Avstraliji. Kupci so hitro ugotovili, da je ekološko pridelana hrana zdrava, okusna, primerna za vse generacije in da ščiti in spodbuja biodiverzitetu kulturnih rastlin in domačih živali ter obenem ohranja bogastvo kulturne krajine in zdravo človekovo okolje.

Ekološki kmetje sedaj pridelujejo vse vrste ekoloških izdelkov in hrane, ki je v Skupnosti prisotna na vseh področjih: dobimo jo tako v specializiranih trgovinah kot v trgovskih

centrih, lahko jo kupimo na ekoloških tržnicah, ki se množijo iz dneve v dan in so zaradi svoje slikovitosti prava paša za oči, kot tudi na samih kmetijah. Pripravljajo jo v restavracijah, hotelih, gostilnah in centrih dobrega počutja.

Zelo pomembno pa je tudi, da bo vedno bolj prisotna v ustanovah javne prehrane (šole, vrtci, bolnišnice, domovi za starejše ...), kjer bo tudi zaradi novega Akcijskega načrta naše vlade za Zeleno javno naročanje ekološko pridelana hrana postala vedno bolj zaželen del javnih naročil.

Omeniti moramo tudi druge načine izmenjave ekološko pridelanih živil. Eden takih, zadnje čase tudi pri nas zelo uveljavljen način, so »eko zabožčki«, kjer vam tedensko na dom pripeljejo dogovorjeno vsebino zabožčka eko živil in pridelkov. Izmenjava, ki pa je tudi socialno obarvana in se pri nas šele razvija, pa je »Partnersko kmetovanje«, kjer se eko kmetje in skupina potrošnikov vnaprej, za celo sezono, dogovorijo o vsebini in ceni tedenskega eko zabožčka zelenjave in sadja, lahko pa tudi drugih ekološko pridelanih živil. Pri partnerskem kmetovanju eko kmet več zasluži, potrošnik pa dobi izdelke praviloma zelo sveže in precej ceneje.

V okviru Promocijskega programa BIO UŽITEK, ki ga izvaja Zveza Združenj Ekoloških Kmetov Slovenije BIODAR s finančno pomočjo EU in RS, izvajamo promocijske akcije in poskušamo široki javnosti na številnih dogodkih po celi Sloveniji z degustacijami predstaviti in približati široko paleto okusnih in zdravih ekoloških izdelkov. **10. februarja** bomo imeli v Ljubljani akcijo srečanje s potrošniki (vzpostavljanje partnerskega kmetovanja). Zainteresirani lahko pokličete na **brezplačno modro številko 080 8821** ali pa odprete spletno stran <http://biouzitek.si/>, kjer si lahko ogledate datume in kraje promocijskih akcij z degustacijami ekoloških izdelkov.

www.biouzitek.si

MODRA ŠTEVILKA

080 88 21



Republika Slovenija
Ministrstvo za kmetištvo,
gozdarstvo in prehrano



PROGRAM, FINANCIRAN S
PRISPEVKOM EVROPSKE
UNIJE IN REPUBLIKE
SLOVENIJE.

